

Dr hab. Ireneusz T. Dziubek, prof. UK
Dyrektor Centrum Badawczo-Wdrożeniowego
Uniwersytet Kaliski
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego
ul. Nowy Świat 4, 62-800 Kalisz

Kalisz, dnia 30.07.2024 r.

RECENZJA

dorobku naukowego Pana dr. Janusza Beckera – Kandydata do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych i dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

1. Podstawa i źródła wymagań formalnych sporządzenia recenzji

Zasadniczą podstawą sporządzenia przedmiotowej recenzji stała się Uchwała Nr 68/V/2023 Senatu Akademii Policji w Szczytnie z dnia 19 lipca 2023 r. w sprawie powołania do składu komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr. Januszowi Beckerowi, w dziedzinie *nauk społecznych*, w dyscyplinie *nauki o bezpieczeństwie*.

Bazując na tym podłożu i posilując się założeniami określonymi w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 poz. 478 z późn. zm.) stworzono następnie obraz dorobku naukowego Habilitanta zaprezentowany poniżej. Na zawarte tam treści złożyły się przede wszystkim: ocena dzieła, wskazanego jako znaczące osiągnięcie naukowe, o tytule: *Ochrona danych osobowych w służbach mundurowych* oraz analiza przekazanego przez Kandydata materiału, potwierdzającego, osiągnięty dorobek naukowo-badawczy.

2. Sylwetka naukowa Habilitanta w ujęciu ogólnym

Pan dr Janusz Becker dyplom ukończenia studiów magisterskich pozyskał w roku 2003, skutecznie broniąc pracę, pod tytułem: *Prawne aspekty ochrony programów komputerowych jako dzieła autorskiego*. Było to konsekwencją licencjackich studiów realizowanych w Wyższej Szkole Humanistycznej w Pułtusku na kierunku *administracja* i późniejszych – w Akademii Podlaskiej – prowadzonych na kierunku *zarządzanie i marketing*.

Stopień naukowy *doktora nauk humanistycznych* w dyscyplinie *historia* został nadany Habilitantowi uchwałą Rady Wydziału Humanistycznego Akademii Podlaskiej z dnia 08 kwietnia 2009 r. jako pozytywne następstwo przedstawionej do obrony rozprawy doktorskiej, pod tytułem: *Policja Państwowa garnizonu miasta stołecznego Warszawy w latach 1919-1939*.

Realizowane w ten sposób zabiegi naukowe Pana dr. Janusza Beckera powiązane były najprawdopodobniej z tokiem realizowanej kariery zawodowej. W latach 1990-2010 służył bowiem w Policji, a w okresie od 2010 do 2015 – w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (CBA). W powiązaniu z powyższym ukończył szkolenie dla absolwentów szkół wyższych z zakresu *zarządzania zasobami ludzkimi*, a także *zwalczania przestępczości korupcyjnej* – realizowanych przez ówczesnie funkcjonującą Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie. Następnie brał udział w certyfikowanym szkoleniu dotyczącym *przetwarzania i ochrony danych osobowych* w CBA. Stał się również członkiem Stowarzyszenia Administratorów Bezpieczeństwa Informacji (w roku 2015).

Habilitant kontynuował doskonalenie z zakresów – wiedzy, umiejętności i kompetencji – niezbędnych dla dydaktyka i pracownika naukowego poprzez zróżnicowane czasowo zatrudnienie w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa i Ochrony w Warszawie, jak również, w ówczesnej Akademii Obrony Narodowej w Warszawie. Okresowo był nadto odpowiedzialny za dydaktyczną organizację zajęć w Ośrodku Szkoleniowym CBA w Lucieniu. Realizując się w tak wyspecyfikowanym obszarze badawczym powstał tym samym określony dorobek – opisany we wniosku Pana dr. Janusza Beckera o wszczęcie postępowania habilitacyjnego. Jak przy tym wynika ze zgromadzonej dokumentacji Kandydat nie ubiegał się wcześniej o nadanie stopnia doktora habilitowanego, a zatem są to pierwsze starania w tym zakresie.

3. Ocena dorobku Habilitanta wskazanego jako główne osiągnięcie naukowe

W przedłożonym do rozpatrzenia wniosku Habilitant wskazał jako główne osiągnięcie naukowe publikację pod tytułem: *Ochrona danych osobowych w służbach mundurowych*. Wydano ją w roku 2023, w Poznaniu, przez Wydawnictwo *Sorus*¹, nadając numer ISBN: 978 83-67139-10-6. Przedmiotowemu dziełu – Wnioskujący nadał rangę – *monografii naukowej*.

Zauważyć w tym miejscu trzeba, że *monografia naukowa* – w zgodzie z Rozporządzeniem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) w *sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej*² z dnia 22 lutego 2019 r – to recenzowana publikacja książkowa, przedstawiająca określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy, opatrzona przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym (podkreślenia moje).

¹ Uwaga: Wydawnictwo *Sorus* jest poza prestiżową rangą wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, [patrz w:] Komunikat Ministra Nauki i Edukacji z dnia 22 lipca 2021 r., <https://www.gov.pl/attachment/1feb29b3-5278-4366-86e9-f7dfa2b1b474> [dostęp: 21.08.2023].

² Rozporządzenie MNiSW z dnia 22 lutego 2019 r. w *sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej* (Dz.U. 2019 poz. 392).

Dodać jeszcze należy, że monografią naukową jest także recenzowany i opatrzony przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym *przekład* (na język polski dzieła istotnego dla nauki lub kultury; na inny język nowożytny dzieła istotnego dla nauki lub kultury, wydane w języku polskim) i *edycja naukowa tekstów źródłowych*³.

W optyce powyższe stwierdzić trzeba, że w ujęciu formalnym oceniana praca nie posiada wymaganych dla dzieła naukowego w postaci monografii – pozytywnych recenzji wydawniczych – sporządzonych przed dwóch niezależnych, samodzielnych, pracowników naukowych.

Zaszeregowanie danej pracy do rzeczzonego pozycjonowania wywołuje ponadto jeszcze inne konieczności natury formalnej, które mają gwarantować zachowanie naukowych standardów publikacji. Zdaniem wielu badaczy za uniwersalną konwencję uznaje się wówczas autorskie dostosowanie do zestawu poczynań, w postaci przede wszystkim: zaprezentowania przedmiotu, celów, zakresu i metod prezentowanych badań; z różnych perspektyw (w tym: krytycznych) odniesienie do istniejącego stanu wiedzy naukowej (uprzedzającej rozważania w wybranym zakresie badawczym); przejrzysta kompozycja powiązana z hierarchicznością zagadnień i stopniowym rozwojem wątków/problemów; prezentacja wniosków i potencjalnych innych możliwych, rozwijających, obszarów badań omawianego zagadnienia; precyzyjne udokumentowanie wprowadzanych odniesień (źródeł) oraz właściwe ich opisanie; zebranie możliwie najobszerniejszej literatury przedmiotu i jej zaprezentowanie według konsekwentnie prowadzonego stylu bibliograficznego (bibliografia ogólna, metodologiczna, przedmiotowa, uzupełniająca).

W odniesieniu do określonych powyżej parametrów formalno-kompozycyjnych stwierdzić trzeba, że recenzowane dzieło w większości ich nie spełnia. W zawartych tam treściach Autor uniknął tradycyjnych objaśnień (w rodzaju: *Wprowadzenie/Zakończenie*) sygnalizujących już na wstępie dalsze wnioskowanie, że przedmiotowa publikacja – przedstawia tytułowo określone zagadnienie – w sposób naukowy, oryginalny i twórczy.

Rozporządzenie z dnia 22 lutego 2019 r. nie podejmuje kwestii rozmiarów pracy bowiem to nie one stanowią o zasadniczej wartości dzieła. Przyjmuje się jednak, że w przypadku monografii naukowej winny być zachowane pewne normy dotyczące objętości. Z uwagi na zobowiązania formalno-merytoryczne, w tym kompozycyjno-treściowe: minimalna objętość takiej pozycji książkowej to 6 do 10 arkuszy wydawniczych, gdzie 1 arkusz to 40 tysięcy znaków typograficznych ze spacjami lub 3000 cm² powierzchni.

---

³ Tamże.

Recenzowane dzieło objętościowo obejmuje 153 strony tekstu o charakterze merytorycznym, co stanowi 5,9 arkusza wydawniczego (wobec istnienia 236 190 znaków graficznych).

Treściowo nie posiada specjalnie wyróżnionej części w postaci *Bibliografii*. Zabieg ten skazuje czytelnika na indywidualne wartościowanie poszczególnych przywołań, które ogólnie są zgodne z wybraną tematyką, ale mają jedynie odniesienia do aktów normatywnych: ustaw, rozporządzeń i zarządzeń szczegółowych.

Nie wskazuje to zatem na dbałość Badacza, by teoretyczne i empiryczne aspekty dzieła miały solidne umocowanie piśmiennicze, w tym literatury przedmiotu. Klasycznie powinno być one powiązane z uprzednim doborem, przygotowaniem, wykorzystaniem, a następnie zbiorczo (bibliograficznym) zaprezentowaniem, z podziałem na publikacje monograficzne, artykuły naukowe, źródła prawa, materiały internetowe i inne.

W recenzowanej pracy – w mojej ocenie – brakuje także poprawiających przejrzystość i układ dzieła *Załączników*. Uniknięto tym samym włączenia w jego strukturę dokumentów o charakterze pomocniczym, które z jednej strony niewątpliwie służyłyby polepszeniu wyrazistości treści wywodów, a z drugiej – miałyby postać klasycznie świadcząca o umiejętności konstrukcji tego typu zestawień. Z racji fundamentalnego oparcia rzeczonyj publikacji o *śłużbach mundurowych* na dokumentach normatywnych – w tym normach kompetencyjnych poszczególnych formacji mundurowych – zabieg taki wydawał by się być koniecznym.

Zauważyć przy tym trzeba, że znaczenie dzieła w ocenie dorobku naukowego w świetle ustaw i rozporządzeń MNiSW, między innymi dotyczących wykazów wydawnictw monografii naukowych, powinno być też ocenianie na podstawie – kontrowersyjnej dla wielu naukowców – zasady dziedziczenia prestiżu. Zgodnie z nią dana praca uzyskuje tyle punktów, ile zdobyło wydawnictwo ją publikujące. Według sprawdzenia wskazanego już powyżej – w przypisie – Wydawnictwo *Sorus* jest poza wykazem wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe.

Podsumowując zaprezentowaną powyżej część rozważań – charakteryzowane dzieło ma ogólnie postać poprawną z formalnego punktu widzenia dla publikacji zwartej, ale w mojej ocenie – nie monografii naukowej lecz podręcznika – mającego, w autorskim założeniu, przybliżyć zawiłą materię *ochrony danych osobowych w służbach mundurowych*.

W tym miejscu, stosując odniesienie merytoryczne, trzeba wyróżnić, że temat ocenianego dzieła został określony przez Habilitanta w sposób jasny i przekonujący.

Niestety dobór treści i wynikająca z tego architektura już tak oczywiste nie są – szczególnie wobec przykładowego kwalifikowania przez Autora (patrz: s. 97. - 109. monografii) – Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin (w rzeczywistości od roku 2004: Państwowa Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa), bądź dwuinstancyjnej Inspekcji Ochrony Środowiska do... *szłub mundurowych!*

Podobne uwagi dotyczą odniesienia do problematyki rozwijanej w rozdziale 6. pod tytułem *Straże* (patrz: s. 88. - 96. monografii), gdzie ujęta tam Straż Marszałkowska jest co prawda formacją *umundurowaną*, ale nie ma osobowości prawnej i stanowi jedną z komórek organizacyjnych Kancelarii Sejmu. Brakuje tam także wyraźnego objaśnienia/rozgraniczenia pomiędzy opisywaną *szłbą mundurową strzegącą bezpieczeństwa publicznego* (Straż Ochrony Kolei) z formacjami zaliczanymi do *policii administracyjnych* (Straż Leśna i Państwowa Straż Łowiecka).

Identyczne zastrzeżenie mam do treści zawartych w rozdziale 10. (patrz: s. 97. - 109. monografii) – bowiem *wewnętrzne służby ochrony* to rodzaj tak zwanych *szłb paramundurowych* – złożonych z osób zatrudnionych na podstawie *stosunku służbowego prawa administracyjnego*, często uważanych za *funkcjonariuszy publicznych*, ale nie mających uprawnień w zakresie stanowienia o ochronie danych osobowych. Funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. *o ochronie osób i mienia* (Dz. U. Nr 114 poz. 740 z późn. zm.) i nie można ich traktować jako jednostki samodzielne. Podlegają kierownikowi jednostki lub osobie pisemnie przez niego upoważnionej (bezpośrednio podporządkowanej temu kierownikowi).

Przywołana już powyżej architektura recenzowanej publikacji wraz z podnoszonym powyżej brakiem jakiegokolwiek wprowadzenia/komentarza natury badawczo-naukowej mogłaby sugerować, że *ochrona danych osobowych w służbach mundurowych* powiązana jest przede wszystkim z *zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości* (patrz: s. 7. - 18. monografii), a głównymi aktorami na tej scenie są: *Sily Zbrojne RP (WP)*, patrz: s. 19. - 39. monografii; *Policja*, patrz: s. 40. - 61. monografii; *Służba Więzienna*, patrz: s. 62. - 77. monografii; *Służby specjalne*, patrz: s. 78. - 87. monografii; *Straże*, patrz: s. 88. - 96. monografii; *Inspekcje*, patrz: s. 97. - 115. monografii; *Centralne Biuro Antykorupcyjne*, patrz: s. 116. - 128. monografii; *Krajowa Administracja Skarbowa*, patrz: s. 129. - 137. monografii; *Wewnętrzne służby ochrony*, patrz: s. 138. - 149. monografii; *Służba Ochrony Państwa*, patrz: s. 150. - 153. monografii.

W rzeczywistości najogólniejszą podstawą do prawnoinstytucjonalnej ochrony danych osobowych są treści zawarte w art. 51 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*. Przepis ten

legitymizuje władze publiczne do pozyskiwania, gromadzenia i udostępniania *niezbędnych* w *demokratycznym państwie* informacji o obywatelach, pod warunkiem, że kwestie te zostaną uregulowane ustawowo, gdzie pierwsze z nich podniosła ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. Nr 133, poz. 883).

W chwili polskiej akcesji – 1 maja 2004 r. – w Unii Europejskiej (UE) obowiązywała Dyrektywa 95/46 /WE Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 24.10.1995 r. w *sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych*. Dyrektywa ta została transponowana do polskiego systemu prawnego ustawą z dnia 24 sierpnia 2007 r. o *zmianie niektórych ustaw w związku z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej* (Dz.U. Nr 176, poz. 1238).

Nowe zasady dotyczące ochrony danych osobowych w UE wprowadzone zostały rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w *sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE3* (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, zmiana - Dz. Urz. UE L127 z 23.05.2018) – co skutkowało nowym podejściem (*skrótowo* określanym mianem *RODO*) do ochrony danych osobowych zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. *RODO* jest aktem bardzo specyficznym, gdyż przewiduje szerokie kompetencje legislacyjne państw do doprecyzowywania pewnych poruszanych w nim zagadnień. Polska możliwość tą wykorzystwała – wprowadzając w życie ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o *ochronie danych osobowych* (Dz. U. 2018 poz. 1000 z późn. zm.).

W kontekście podejmowanych w publikacji rozważań dotyczących zwalczania przestępczości – kwestie dotyczące przetwarzania w tym zakresie danych – uregulowano odrębnie Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w *sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW* (Dz. Urz. UE L 109 z 04.05.2016).

W Polsce implementacja tej dyrektywy nastąpiła za sprawą ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o *ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości* (Dz. U. 2019 poz. 125). Ustawa określa przede wszystkim (art. 1 ust. 1) *zasady i warunki ochrony danych osobowych przetwarzanych przez właściwe organy w celu rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania i zwalczania czynów zabronionych, w tym zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także*

wykonywania tymczasowego aresztowania, kar, kar porządkowych i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności.

Uprawnienia do gromadzenia i przetwarzania danych osobowych przez podmioty realizujące zadania związane z zapewnienia *bezpieczeństwa obywatelom*, w tym *bezpieczeństwa i porządku publicznego* zawarte są w ustawach kompetencyjnych poszczególnych formacji, straży i innych uprawnionych do tego jednostek: art. 10 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. *o obronie Ojczyzny* (Dz. U. 2022 poz. 665 z późn. zm.); art. 17 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. *o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych* (Dz. U. Nr 123 poz. 1353 z późn. zm.); art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm.); rozdział 4 i 4a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. *o Służbie Więziennej* (Dz. U. Nr 79 poz. 523 z późn. zm.); art. 38 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. *o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego* (Dz. U. Nr 104 poz. 709 z późn. zm.); art. 34 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. *o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu* (Dz. U. Nr 74 poz. 676 z późn. zm.); art. 22a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. *o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym* (Dz. U. Nr 104 poz. 708 z późn. zm.); art. 45 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. *o Krajowej Administracji Skarbowej* (Dz. U. 2016 poz. 1947 z późn. zm.); art. 40 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. *o Służbie Ochrony Państwa* (Dz. U. 2018 poz. 138 z późn. zm.); art. 19 a ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. *o Straży Marszałkowskiej* (Dz. U. 2018 poz. 729 z późn. zm.); art. 10a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o strażach gminnych* (Dz. U. Nr 123 poz. 779 z późn. zm.); art. 60 a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. *o transporcie kolejowym* (Dz. U. Nr 86 poz. 789 z późn. zm.); art. 45 ust. 1 pkt 3, art. 47 oraz art. 48a ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* (Dz. U. Nr 101 poz. 444 z późn. zm.); art. 38 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1995 r. *Prawo łowieckie* (Dz. U. Nr 147 poz. 713 z późn. zm.); art. 55a ustawy z dnia 6 września 2001 *o transporcie drogowym* (Dz. U. Nr 125 poz. 1371 z późn. zm.).

Oprócz ustaw wydano szereg aktów wykonawczych powszechnie obowiązujących, na przykład: Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 stycznia 2020 r. *w sprawie przetwarzania danych biometrycznych oraz danych genetycznych przez Żandarmerię Wojskową* (Dz.U. 2020 poz. 87); Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 stycznia 2020 r. *w sprawie wzorów dokumentów obowiązujących przy przetwarzaniu danych przez Policję* (Dz. U. 2020 poz. 169); Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 października 2019 r. *w sprawie prowadzenia rejestru wykroczeń, przetwarzania w nim informacji oraz sposobów i trybu udzielania informacji o osobach z tego rejestru* (Dz. U. 2023 poz. 715), także aktów wewnętrznych, jak na przykład Zarządzenie Nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia

2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (Dz. Urz. KGP 2019 poz. 114).

Zawarte powyżej i być może nadmiernie rozszerzone zestawienie przywołano nie bez przyczyny – ponieważ recenzowana publikacja ma w swej rzeczywistości postać mniej lub bardziej udanej (także brakującej) kompozycji przywołanych powyżej aktów prawnych, rozporządzeń i zarządzeń – wraz z niedostatkami podniesionego już charakteru metodologicznego i merytorycznego.

W moim przekonaniu – w nieuwzględnionej warstwie – powinno znaleźć się między innymi odniesienie do funkcjonowania Straży Granicznej i jej prawnego umocowania w przedmiocie danych osobowych w postaci: art. 10a ustawy z dnia 12 października 1990 r. *o Straży Granicznej* (Dz. U. Nr 78 poz. 462).

Podobny niedostatek dostrzegam w innej warstwie działań *szuż mundurowych* pominiętej przez Autora, a dotyczącej istnienia Państwowej Straży Pożarnej i jej zdolności na rzecz ochrony danych osobowych określonych w art. 28a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o Państwowej Straży Pożarnej* (Dz. U. Nr 88 poz. 400 z późn. zm.).

Wielokrotnie już podnoszony brak części wprowadzającej do książkowo upubliczniczonych rozważań Habilitanta uniemożliwia określenie przyjętych autorsko ograniczeń badawczych, a w tym: *przedziału czasowego*. Pozwala to tym samym na wyprowadzenie dalszych uwag o charakterze krytycznym.

Przykładowo na s. 12. monografii Autor opiera rozważania o treści zawarte w ustawie *o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 228), która nie obowiązuje wobec wprowadzenia nowej – z dnia 9 czerwca 2022 r. – *o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich* (Dz. U. poz. 1700 z późn. zm.).

Pozycjonując z kolei krajowe Siły Zbrojne – zawarte tam dane (patrz: s. 19.-39. monografii) – Habilitant buduje na podstawie zapisów zawartych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. 1967 Nr 44 poz. 220 z późn. zm.), która nie obowiązuje od 23 kwietnia 2022 r. Została bowiem zastąpiona ustawą z dnia 11 marca 2022 r. *o obronie Ojczyzny* (Dz. U. 2022 poz. 665 z późn. zm.), gdzie Art. 10. 1. stanowi, że *organy wojskowe w zakresie swojej właściwości przetwarzają informacje, w tym dane osobowe, uzyskane ze zbiorów danych prowadzonych przez inne służby, instytucje państwowe oraz organy władzy publicznej. Przetwarzanie informacji, w tym danych osobowych, przez organy wojskowe może mieć charakter niejawnny, odbywać się bez zgody i wiedzy osoby, której dane dotyczą (...)*, a zasady dotyczące rejestracji i kwalifikacji wojskowej oraz ewidencji wojskowej uregulowane zostały w Dziale VI ustawy w Art. 70. 1.

Traktując o Straży Przemysłowej – Autor przywołał nieaktualne treści wyprowadzone w oparciu o przepisy zawarte w ustawie z dnia 31 stycznia 1961 r. o *Straży Przemysłowej* (Dz. U. Nr 6 poz. 42), która została uchylona 27 marca 1998 r. wraz z wejściem w życie ustawy o *ochronie osób i mienia* (patrz: s. 147. monografii).

Równie nieaktualne są dane dotyczące rzekomo jeszcze istniejącej Straży Pocztovej (patrz: s. 147. – 149. monografii). W zgodzie z opisem Autora funkcjonowała ona na podstawie dekretu z dnia 17 października 1946 r. o *Straży Pocztovej* (Dz.U. Nr 59 poz. 323) do roku 1961. Wówczas – celem jednolitego, głównie prawnego, uregulowania wszelkich problemów związanych z ochroną mienia w przedsiębiorstwach państwowych – wprowadzona została w życie ustawa o *Straży Przemysłowej* (Dz.U. z 1961 r., Nr 6, poz. 42). Następnie Straż Pocztova działała w oparciu o Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 17 listopada 1998 roku w *sprawie wewnętrznych służb ochrony* (Dz. U. z dnia 18 stycznia 1999 r.). W 2005 roku przekształcono ją w Centrum Usług Koncesjonowanych – traktując jako jednostkę organizacyjną Poczty Polskiej – specjalizującą się w *cash processingu* (z ang. *przetwarzanie gotówki*) oraz konwojowaniu wartości. Zajmowała się także usługami w zakresie ochrony osób i mienia dla licznych klientów zewnętrznych. Od roku 2015 zadania ochrony w ramach Poczty Polskiej są realizowane w ramach wydzielonego Pionu Ochrony Poczty Polskiej S.A., którego najważniejszym przedmiotem działalności jest świadczenie usług z zakresu ochrony fizycznej i zabezpieczenia technicznego, monitoringu, systemów alarmowych, kontroli dostępu, jak również bezpieczeństwa, obsługi, konwojowania wartości pieniężnych i ochrony w tym nie tylko placówek pocztowych, ale również lotnisk, instytucji państwowych czy podmiotów prywatnych.

Podsumowując zaprezentowane powyżej rozważania – praca wskazana jako główne osiągnięcie naukowe Pana dr. Janusza Beckera mająca postać publikacji noszącej tytuł: *Ochrona danych osobowych w służbach mundurowych* – nie może być oceniona jako rozbudowująca dotychczasowy zakres wiedzy w przedmiocie *ochrony danych osobowych* i zjawisk temu towarzyszących. Ma charakter odtwórczy i nie przyczynia się do rozwoju badań w obszarze *nauk społecznych*, w dyscyplinie *nauki o bezpieczeństwie*.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych Habilitanta

Analiza zaprezentowanych prac naukowych w sposób jednoznaczny wskazuje, że kierunek zainteresowań badawczych Pana dr. dr Janusza Beckera po uzyskaniu stopnia naukowego doktora lokalizował się w nurtach badawczych dwóch dyscyplin: *historii* i *nauk o bezpieczeństwie*.

W pierwszym przypadku dotyczył przede wszystkim badawczego pochylenia się nad problematyką historycznych przemian dokonujących się w Policji Państwowej z okresu 20-lecia międzywojennego.

Począwszy od roku 2007 Habilitant opublikował tym samym siedem (7) autorsko, bądź współautorsko, opracowanych rozdziałów w recenzowanych monografiach naukowych, w postaci:

- J. Becker, A. Styruczula, *Zadania Policji Państwowej w zwalczaniu działań dywersyjnych i antypaństwowych prowadzonych przez komunistów na terenie II Rzeczypospolitej w latach 1918-1925* [w:] *Działania nieregularne w Polsce i Europie*, (red.) S. Jaczyński, H. Królikowski, W. Włodarczyk, Warszawa 2007;
- J. Becker, *Udział Policji Państwowej okręgu miasta stołecznego Warszawy w działaniach zbrojnych II Rzeczypospolitej* [w:] *Człowiek i Kosmos*, (red.) E. Jarmoch, A.W. Świdorski, Drohiczyn 2009;
- J. Becker, *Sprawy mobilizacyjne Policji Państwowej garnizonu miasta stołecznego Warszawy na wypadek działań wojennych bądź innych nadzwyczajnych zagrożeń*, (red.) M. Bednarzak-Libery, J. Gmitruk, Warszawa-Siedlce 2010;
- J. Becker, A. Styruczula, *Szkic do dziejów Komendy Powiatowej Policji Państwowej w Siedlcach w latach 1919-1939* [w:] *V wieków dziejów Siedlec*, (red.) D. Grzegorzczuk, P. Matusak, Siedlce 2011;
- J. Becker, *Samopomoc warszawskich funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa w okresie międzywojennym*, [w:] *Współczesne dylematy bezpieczeństwa – uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne*, (red.) J. Pięta, B. Purski, Warszawa 2012;
- J. Becker, *Straty Policji Państwowej w Wojnie Obronnej Polski 1939* [w:] *Dziedzictwo i pamięć Września 1939 na Mazowszu*, (red.) T. Skoczek, Warszawa 2013;
- J. Becker, *Sikorski Franciszek Józef (1889-1940)* [w:] *Słownik biograficzny Południowego Podlasia i wschodniego Mazowsza*, Tom IV, (red.) W. Charczuk, D. Grzegorzczuk, V. Machnicka, Siedlce 2019.

Działaniom tym towarzyszyła jednocześnie aktywność w postaci publikacji trzech (3), recenzowanych, artykułów naukowych:

- J. Becker, *Klub szeregowych Policji Państwowej w II RP jako organizacja towarzysko-rozrywkowa oraz kulturalno-oświatowa funkcjonariuszy II Rzeczypospolitej Polskiej* [w:] *Kwartalnik Naukowy Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa i Ochrony*, Nr 1-2 (5-6)2009;
- J. Becker, A. Styruczula, *Policja Granatowa, Bohaterowie, Ofiary czasu czy Zdrajcy?* [w:] *Militarny Magazyn Historyczny Taktyka i Strategia*, Nr 1/2009;

- J. Becker, *Policja Państwowa garnizonu VI miasta stołecznego Warszawy w obronie stolicy w 1939 roku w Niepodległość i Pamięć*, [w:] Czasopismo muzealno-historyczne *Niepodległość i Pamięć*, Nr 30, 2009.

Począwszy od roku 2011 Habilitant zaczął rozwijać swoje zainteresowania naukowe w ramach dyscypliny: *nauki o bezpieczeństwie*. Powstał w ten sposób uporządkowany ciąg uprzednio recenzowanych, a następnie publikowanych w wydawnictwach naukowych pięciu (5) artykułów, w postaci:

- J. Becker, *Polska w przededniu przewodnictwa Radzie Unii Europejskiej w walce z korupcją*, [w:] Wydawnictwo Naukowe Instytutu Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Warszawskiego *Prawo europejskie w praktyce*, Nr 02 (80) luty 2011;
- J. Becker, *Ochrona danych osobowych w służbach specjalnych*, [w:] Wydawnictwo Naukowe Instytutu Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Warszawskiego *Prawo europejskie w praktyce*, Nr 9 (99) wrzesień 2012;
- J. Becker, *Deregulacja zawodu pracownika ochrony osób i mienia*, [w:] Wydawnictwo Naukowe Instytutu Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Warszawskiego *Prawo europejskie w praktyce*, Nr 11 (101) listopad 2012;
- J. Becker, *Dzieła osierocone w polskim systemie prawnym*, [w:] Wydawnictwo Naukowe Instytutu Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Warszawskiego *Prawo europejskie w praktyce*, Nr 10 (112) październik 2013;
- J. Becker, *Ochrona danych osobowych – nowe uwarunkowania prawne*, [w:] Wydawnictwo Naukowe Instytutu Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Warszawskiego *Prawo europejskie w praktyce*, Nr 3 (129) marzec 2015.

Habilitant legitymuje się ponadto autorstwem jednego (1) rozdziału w monografii naukowej:

- J. Becker, *Centralne Biuro Antykorupcyjne a Partnerstwo Wschodnie* [w:] *Współczesne Dylematy bezpieczeństwa narodowego* (red.) J. Stawnicka, M. Woszczyński, M. Walancik, Dąbrowa Górnicza 2015.

Podjął się też autorstwa jednego (1) podręcznika:

- J. Becker, *Wybrane obszary ochrony danych osobowych w Polsce*, Warszawa 2023.

W takim stanie rzeczy zaprezentowany powyżej dorobek publikacyjny należy ocenić wieloaspektowo. Pod względem ilościowym – można go uznać za istotną aktywność upubliczniającą wybrane zagadnienia naukowe. Pozytywnie należy także ocenić ich dywersyfikację rodzajową. W dorobku tym znajdują się bowiem pozycje zarówno autorskie jak i wieloautorskie: artykuły w czasopismach naukowych, rozdziały w redagowanych naukowo monografiach, komentarze do przepisów, a nawet nota o charakterze encyklopedycznym.

Zestawienie już ściśle obrazujące zainteresowania naukowe w ramach dyscypliny *nauki o bezpieczeństwie* – zawiera cykl powiązanych ze sobą tematycznie artykułów i prac naukowych – ze szczególną uwagą odnoszących się do zagadnień powiązanych z ochroną danych osobowych. Aktywność na wskazanym powyżej polu należy ocenić pozytywnie – szczególnie wobec odwoływania się Habilitanta do różnokierunkowo występujących, a jednak wzajemnie przenikających się problemów ochrony informacji, o charakterze osobowym i instytucjonalnym.

Uogólniając, prezentowane w naukowych publikacjach Pana dr. Janusza Beckera treści, są zgodne z nadanymi tytułami. W pracach tych – artykułowany jest przedmiot, cel, problem badawczy – wraz z ich konsekwentną realizacją i wykorzystaniem zróżnicowanych metod badawczych. Zawarte tam odwołania są celowe, najczęściej odpowiednio dobrane i świadczą o umiejętności konstruowania tekstu naukowego. W pracach tych można wyodrębnić nie tylko aktualny stan świadomości w zakresie ochrony danych osobowych, ale również identyfikację zróżnicowanych co do środowisk zagrożeń bezpieczeństwa. Ważne wydaje się także wskazanie zasadniczych relacji między badawczo wyróżnionymi podmiotami, identyfikowanie ich potrzeb i zależności, jak również autorsko wyspecyfikowanie propozycji kształtowania pożądanego stanu wiedzy.

Znaczna część publikacji Habilitanta wykazuje jednak związek z dyscypliną: *historia* i wnosi wkład w jej rozwój. W mojej ocenie nie jest to ułomnością w świetle potrzeb *nauk o bezpieczeństwie*, gdyż także i w tej dyscyplinie wykazuje się zainteresowania danymi obiektami poznania historycznego. Podobnie jak w przypadku *historii* – dotyczą one zjawisk najczęściej o dłuższym trwaniu, których zbadanie wymaga podejścia głęboko diachronicznego. Traktując zatem o dowolnie wybranym aspekcie bezpieczeństwa należy wykazać się znajomością przekształceń czy rodzaju umocowań – budowanych wraz ze znajomością odnotowanych wcześniej decyzji, postaw, przekształceń i innych danych historycznie badanych. Pod tym względem wyróżnia się korzystanie przez *nauki o bezpieczeństwie*, między innymi, z dorobku: *historii państwa i prawa, historii politycznej* czy *historii wojskowości*.

W przypadku narracji Habilitanta dorobek ten dotyczy badawczego pochylenia się nad problematyką Policji Państwowej z okresu 20-lecia międzywojennego i w moim przekonaniu stanowi nie tylko o jakości wkładu w rozwój dyscypliny *historia*, ale pośrednio także dyscypliny *nauki o bezpieczeństwie*. Szczególnie, że ostatnia z wymienionych jest stosunkowo *młodą* dyscypliną, wobec jej wyodrębnienia w roku 2011 z dyscypliny *nauki o obronności*, u której podstaw wcześniejszy dorobek merytoryczny i metodologiczny – wywodząc się także z *historii* – musiał mieć równie interdyscyplinarne podejście.

Zaprezentowanego powyżej stanowiska nie można jednak przenieść na wyłonienie wskaźnika wpływu publikacji Habilitanta na środowisko naukowe. Dane o charakterze *naukometrycznym* – w zgodzie z *Impact Factor*, według bazy *Google Scholar*, *Indeksu Hirscha* bądź o zgromadzonej liczbie *punktów MEiN* – nie zostały udostępnione.

Niezależnie od tego można wskazać, że Kandydat do stopnia naukowego doktora habilitowanego od roku 2009 wykazywał się dodatkową aktywnością naukową na polu wymiany doświadczeń i prezentacji o charakterze konferencyjnym. Uczestniczył w krajowych konferencjach naukowych, a w tym między innymi, dotyczących kierunkowego zainteresowania problematyką ochrony danych osobowych.

Habilitanta cechuje ponadto aktywność dydaktyczna i szkoleniowa. Z informacji zawartych w *Autoreferacie* wynika, że będąc zatrudnionym w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa i Ochrony w Warszawie i ówczesnej Akademii Obrony Narodowej – wypromował około 20 licencjatów i magistrów. Z kolei na potrzeby Akademii Podlaskiej w Siedlcach i Ośrodka Szkoleniowego CBA w Lucieniu przeprowadził ciąg szkoleń, warsztatów oraz ćwiczeń z obszaru bezpieczeństwa w wymiarze indywidualnym oraz instytucjonalnym.

Oceniając całościowo zaprezentowaną powyżej przestrzeń tej części zachowań naukowych Habilitanta zauważyć można również szereg mankamentów. Do najgłówniejszych niewątpliwie należy: stosunkowo pobieżnie odwoływanie się do literatury przedmiotu i moim zdaniem nadmierne przyjmowanie umocowań prawnych, jako fundamentalnych do dalszych rozważań naukowych. Niejednokrotnie stwarza to pozory stosunkowo anemicznych podstaw ogólnoteoretycznych dociekań Habilitanta bądź wręcz prozaiczności wyprowadzanych wyników badań. Biorąc jednak pod uwagę całokształt dokonań naukowych Pana dr. Janusza Beckera można je uznać za wystarczające do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie *nauk społecznych* i dyscyplinie *nauki o bezpieczeństwie*.

5. Ocena końcowa i wnioski

Pan dr Janusz Becker jest pracownikiem o udokumentowanym dorobku naukowym i dydaktycznym. Posiada tym samym odpowiednio ukształtowane przygotowanie do prowadzenia badań naukowych i realizacji związanych z tym procesów.

Na tak zbudowanych fundamentach – legitymuje się określoną twórczością – ujętą w ramach naukowych artykułów, rozdziałów w monografiach i zwartym opracowaniu o charakterze podręcznikowym. W podjętych przez Habilitanta rozważaniach – nie brakuje elementów nowości – zaprezentowanych w sposób pozwalający uznać, że opracowania te wnoszą istotny wkład w rozwój dyscypliny *nauki o bezpieczeństwie*.

Habilitant jednakże nie dopełnia, wskazanego powyżej dorobku jednolitym dziełem, w postaci monografii, które można by oceniać jako *główne osiągnięcie naukowe*. Publikacja pod tytułem: *Ochrona danych osobowych w służbach mundurowych* – pomimo rozpoznawalnej samodzielności w prowadzeniu badań naukowych oraz znajomości procedur badawczych – zawiera szereg nieścisłości oraz błędów. Wskazane w recenzji mankamenty należy traktować, jako wskazówki, w procesie prowadzenia dalszej działalności naukowo-badawczej Kandydata.

Z kolei w zaprezentowanym autorsko ciągu opracowań – miejscami występuje niejednoznaczne operowanie terminologią z zakresu *nauk o bezpieczeństwie*, relatywnie słabo uzewnętrzniane krytyczne podejście do badanej rzeczywistości, a szczególnie do prac innych badaczy. Stosunkowo nikłe jest też odwoływanie się do najnowszej literatury oraz periodyków wydawanych w innych państwach. Przeważa nadmierne bazowanie na umocowaniach formalno-prawnych i praktycznych analizach o charakterze przyczynowo-skutkowym.

Pomijając warstwę krytyczną należy jednak wskazać, że Habilitant poprzez naukowo upublicznianą problematykę ochrony danych osobowych i realizowanego w tym względzie szeregu odwołań do doświadczeń historycznych z zakresu funkcjonowania jednostek mundurowych – przyczynia się w ujęciu teoretycznym i empirycznym do optymalizacji zakresowo wyartykułowanego kształtowania bezpieczeństwa.

Biorąc pod uwagę zaprezentowane powyżej konstatacje zajmuję stanowisko, że bez względu na wskazane usterki i nieścisłości, dokonania naukowe i dydaktyczne Habilitanta przeważają i stanowią wkład do rozwoju dyscypliny *nauki o bezpieczeństwie*. Tym samym stwierdzam, że Kandydat – w podstawowym zakresie – spełnia wymogi określone art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 poz. 478 z późn. zm.) i wnoszę o dopuszczenie Pana dr. Janusza Beckera do dalszego *procedowania habilitacyjnego*

/dr hab. Ireneusz T. Dziubek, prof. UK/